

המציאות היהודית

כז מנחם-אב - יא אלול תשס"ה • דו ירחון של ועד הקהילות היהודיות מרומניה

ההכנות לכנס הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה

ד"ר אלכסנדרו אליאס, נשיא ועד הכנת הכנס, אמר לנו שכנס בחירת ההנהלה החדשה של הפדרציה ייערך ב 20-21 ספטמבר השנה ושההכנות הסתיימו. נגמרו הרשמות המועמדים שכוללים את ההצעות וההצעות עצמי לתפקידים של

נשיא, סגן נשיא, מזכיר כללי, חברים בוועד ההנהלה ובוועד המבקרים. בחירתם תעשה בהצבעה סודית. נפתרו גם הבעיות הקשורות בלינה, ארוחות, התארגנות האולם ופרטים טכניים אחרים. סדר היום של העבודות כוללת אישור תקנון תהליך הכינוס, הצגת הדו"ח של ועד ההנהלה הנוכחי, הדו"ח של ועדת המבקרים ובחירת ההנהלה החדשה. נשיא הוועדה ציין גם שהתמלאו כל התנאים המבטיחים את הביטוי החפשי של הדעות, הן לגבי הפעילות עד עכשיו, ההצעות לעתיד, והן לגבי דיון המועמדים.

הפסטיבל והתחרות הבין-לאומית "ג'אורג'ה אנסקו"

המהדורה ה 17, בוקרשט, 4-20 ספטמבר 2005

הפסטיבל והתחרות הבין-לאומית "ג'אורג'ה אנסקו", אירוע לאומי עם מימדים אירופיים, במהדורה ה 17 קיבל השנה משמעות מיוחדת: השנה הבין-לאומית "ג'אורג'ה אנסקו", המוקדשת למיליון 50 שנה ממעברו לעולם הנצח של המלחין הגדול הרומני. המהדורה נערכה בחסות נשיא רומניה, טריאן בססקו, והתארגנה ע"י משרד התרבות והדתות בשיתוף עם החברה הרומנית לשידורי רדיו, החברה הרומנית לשידורי טלוויזיה, ועיריית בוקרשט. יואן חולנדר היה נשיא הכבוד של הפסטיבל והוא התראיין בבלעדיות בכתב העת שלנו. כיבוד המסורת התאחד עם רוח המודרניות. הפסטיבל נערך לא רק בבוקרשט, אלא גם במספר מרכזי תרבות גדולים ברחבי רומניה: יאשי, ברשוב, קלוז-נפוקה, טימישוארה. בבירה נערכו במקביל בכיכר בפסטיבל, ארועי מוזיקליים וקולנועיים. תזמורות גדולות, מנצחים וסולנים ידועים בכל העולם תרמו להצלחת הפסטיבל. בין השמות המפורסמים, תזמורת ומוזיקאים יהודיים: התזמורת הפילהרמונית של ישראל בניצוחו של זובין מחטא, הכוריוגרף בוריס איפמן, הכנר שלמו מיניץ, הפסנתרנית אליסבטה לאונסקאיה. במהדורה הנוכחית, כרוניקות לקונצרטים בניצוח של חוריה אנדראסקו, וולרי ג'יגיאב, זובין מחטא, ההצגות של בוריס איפמן וראיון קצר עם האחראן.

עמיתי מקצוע ישראליים, אורחי מערכת כתב-העת שלנו

לא מזמן במערכת שלנו ביקרו שני עיתונאים וסופרים ייצוגיים בעתונאות ובספרות הרונית בישראל: זיאן שטייגר, העורך הראשי של עתון "אולטימה אורה" ("שעה אחרונה") וי. שכטר, שותפו. בחרנו משיחותנו הבלתי פורמליות עם כל אחד מהם ופרסמנו בעמודינו סקיצות של דיוקנים של השליחים התרבותיים

הרומניים האלה בישראל: קשורים לארץ המולדת וההתפתחות הרוחנית, עם הסתגלות מלאה בחיים החברתיים והתרבותיים הישראליים. "אני חייב להרגיש את ריח הדיו" הודה זיאן שטייגר. "הסאטירה, אפילו עם היא לא מרפא, מציעה לאנשים נושא לחשיבה", סיכם י. שכטר. אלה היו למעשה האני המאמין של שני אוהבי כתב רומני בו למדו לחשוב. לפני תחילת התהליך של החזרת לספרות הרומנית של היצירות מחוץ גבולות רומניה, תהליך שהחל אחרי 1990, אורחינו שמרו את אהבת את השפה הרומנית של הישראליים ממוצא רומני.

סמינר יהדות והיסטוריה היהודים

"היהדות והמאה ה 20"

בין 15 - 28 אוגוסט 2005 נערכה בקריסטאן המהדורה ה 7 של סמינר היהדות והיסטוריה היהודים, בו השתתפו יותר מ 60 צעירים מכל רחבי רומניה. מחלקת הצעירים של הפדרציה בהנהגת המהנדסת סנדרה סגל,

הקדישה את האירוע לנושא מעניין אך ריב מאד: "היהדות והמאה ה 20". במשך שבועיים של מחנה הלימוד הזה נדונו נושאים היסטוריים, פילוזופיים, פוליטיים ודתיים. הריקודים הישראליים והתחרויות הספורטיביות לא חסרו בתוכנית הסמינר ששילב באופן מוצלח את החינוך עם המנוחה.

הרומניים מכל העולם בנתם ברגע טקסי

הסימפוזיון "הרומניים מכל העולם" (8-6 אוגוסט ופסטיבל קלטיס (15-8 אוגוסט 2005), אירועים שהגיעו למהדורה ה 3, אספו במנגליה מספר שיא של משתתפים: 120 רומניים מ 22 ארצות של העולם. הסימפוזיון הוכיח את הקשר הרגשי החזק לרומניה של אלה שנולדו והתפתחו מבחינה רוחנית כאן; משמעותו של האירוע הוא מאמץ של חיזוק התאחדות הקהילות הרומניות מחו"ל. נוכחותה של משלחת הישראלים ממוצא רומני - משה נגור, נשיאה של התאחדות הידידות רומניה - ישראל, סגן הנשיא של ארגון המאחד של יוצאי רומניה, העתונאי והסופר איבן לונגו, העתונאי זיאן שטייגר, עורך ראשי של "אולטימה אורה" ("שעה אחרונה"), חידש את הגשר הרוחני של האמון והידידות בין רומניים וישראליים בכלל, ובין הרומניים וישראליים ילידי רומניה, במיוחד. האירוע הדגיש גם רגע טקסי: שידורי הטלוויזיה הרומנית הבין-לאומית מילאו 10 שנה.

פריז מכבדת את הקורבנות היהודיים

קרוב ללב פריז, ליד הבניין ההיסטורי של העיריה הכללית, מתחילת השנה הזו פועל מוסד מאד רלוונטי לתרבות הדמוקרטית הצרפתית. שמו אומר את הכל: "ממוריאל השואה", שהוקם על סמך המחקרים והחומר שאספו המשתתפים במרכז התיעוד היהודי העכשווי. זה מקום הזכרה וחשיבה על הרדיפה נגד היהודים שהגיעה לשיא עם תחילת השלטון הנאצי בגרמניה. הביקור במקום הזה עם השלכות רבות מהטרגיות ביותר, המתואר ע"י גיאור שרבן, מביא מידע חדש מעניין גם למען היסטוריה הקהילה היהודית מרומניה.

הפסטיבל "פרואתיקה" 2005

השנה הפסטיבל "פרואתיקה" מסיגישוארה זכתה לנוכחות יהודית עשירה ללא תקדים. קבוצת מוזיקה כלזמר "מזל טוב" שהוקמה ע"י הזוג שולמית ווסילה סוצ'אה, הופיעה בתוכנית קהילת היהודים וגם בתוכנית המארגנים המקומיים. המקהלה "בני מילא" מברשוב, קבוצת הכלזמר מבוקרשט, הצעירים דיאנה דינסקו וארוין שמשנסון וקבוצת הריקודים "חורא" קבלו מחיאות כפיים על הבמה הפתוחה. התרומה של אורל ווינר, חבר הפרלמנט של הפדרציה, בדיונים וגם העבודות שהוצגו ע"י ההוצאה לאור "הספר" היו תרומות תרבותיות שתרמו להצלחת הפסטיבל.

ספריית האודיו של המציאות היהודית ארמה:

"אשאר ספר לא מוגמר"

אולי היה חבל שהכל יסתיים בשיחה אחת. עם הוריה ארמה הינו צריכים יותר רגעים בהם יעצב את הניסוח, יעבד את הרעיון, מכיון שהוא שואף למושלמות. פעלו מחפש תמיד את הסגנון ואת הגיוון.

כרוניקה האנטישמיות העתונאות הרומנית מגיבה נגד תופעות אנטישמיות ברומניה

"כרוניקה האנטישמיות" מפרסמת במהדורה הנוכחית, לצד הצגת התופעות האנטישמיות מאוקראינה והרשעת האנטישמיות ע"י ראש הממשלה הצרפתי, כמה נקישות עמדה בעתונאות הרומנית בקשר למאמרים השוללים את השואה הרומני ואת השמדת היהודיים, מאמרים שפורסמו ב"וויאצה רומאנאסקה" ובכתב העת "טרנסילבניה" מסיביו. העתון היומיומי "גאנדול" והעתון "טריבונה" כתבו על פרסום החומר ופרסמו בקורת שלילית על כך. באותו הקשר מגנים את חוסר התגובה של ועד הלאומי של האודיו-וויזואל לגבי סריה של שידורים עם אופי לגיונרי ואנטישמי של תחנת שידורי טלוויזיה של דן דיאקונסקו.